

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 48/02-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2002 predbežne prerokoval sťažnosť obce O., zastúpenej komerčným právnikom JUDr. F. F., Ž., ktorou namietala porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. decembra 2001 v spojenej veci sp.zn. 7 Sž 161/01, 7 Sž 162/01, 7 Sž 163/01, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce O. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 22. marca 2002 doručené podanie obce O. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej komerčným právnikom JUDr. F. F., Ž., označené ako „Podnet na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa Čl. 130 ods. 1 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky“. Z obsahu podania sťažovateľky vyplýva, že ide o sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou sťažovateľka namieta údajné porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 5. decembra 2001 v spojenej veci sp. zn. 7 Sž 161/01, 7 Sž 162/01, 7 Sž 163/01.

Sťažovateľka konkrétne uvádza, že Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, pracovisko Žilina (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), v odvolacom konaní zrušilo dodatočné platobné výmery č. 98/2001, 162/2001 a 163/2001, ktoré sťažovateľka ako správca dane z nehnuteľností podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z nehnuteľností“) vyrubila dotknutému daňovníkovi za roky 1993 až 1995. Sťažovateľka predmetné rozhodnutia daňového riaditeľstva napadla žalobou podľa ustanovení § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) na najvyššom súde, ktorý žaloby sťažovateľky spojil na spoločné konanie a 5. decembra o nich uznesením sp. zn. 7 Sž 161/01, 7 Sž 162/01, 7 Sž 163/01 rozhodol tak, že konanie podľa § 250d ods. 3 zastavil. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol, že sťažovateľka ako „subjekt, ktorý vydal vo veci prvostupňové rozhodnutie, nemôže sa úspešne domáhať súdnej ochrany v správnom súdnictve“, pretože nebola účastníkom správneho (daňového) konania, ale orgánom s rozhodovacou právomocou – správcom dane. Podstatou tvrdení sťažovateľky je nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, keď uvádza, že v konaní pred daňovým riaditeľstvom mala postavenie účastníka konania a rozhodovalo sa v ňom o jej práve na daň z nehnuteľností. V skutočnosti, že najvyšší súd meritórne nerozhodol o jej žalobách, preto sťažovateľka vidí jednak porušenie svojho práva domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy a jednak porušenie svojho práva na ochranu majetku. Navrhuje preto, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní návrhu tento prijal na ďalšie konanie a vo veci samej vyslovil porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu a toto uznesenie najvyššieho súdu zrušil.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vo veci, ktorá je predmetom tohto uznesenia, ústavný súd nepovažuje za nevyhnutné rozhodnúť o tom, či a za akých okolností môže byť obec v postavení správca dane – alebo iný subjekt poverený výkonom verejnej moci – nositeľom základných práv a slobôd podľa druhej hlavy ústavy a v akom ústavnom rámci sa ochrany týchto práv a slobôd môže domáhať v konaní pred ústavným súdom. Zo sťažnosti totiž vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom najvyššieho súdu, v zmysle ktorého správca dane, ktorý v správnom (daňovom) konaní rozhodoval ako prvostupňový orgán, nemôže byť v odvolacom konaní považovaný za účastníka konania. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu však tento nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky (*mutatis mutandis* I. ÚS 4/00, I. ÚS 48/00). V danej veci by sa posúdenie procesnej legitímácie fyzickej osoby alebo

právnickej osoby v konaní podľa § 244 a nasl. OSP mohlo stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodnutí riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (*mutatis mutandis* I. ÚS 17/01).

Podľa § 250 ods. 2 OSP v konaní o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podľa § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) účastníkmi daňového konania sú daňové subjekty. Podľa § 5 ods. 1 zákona o správe daní daňovým subjektom je daňovník, platiteľ dane, daňový dlžník podľa osobitného zákona, poplatník a právny nástupca fyzickej, či právnickej osoby, ktorý je ako daňový subjekt vymedzený osobitnými predpismi. Podľa § 1a písm. b) zákona o správe daní v spojení s § 13 zákona o dani z nehnuteľností je správcom dane z nehnuteľností obec.

Podľa názoru ústavného súdu výklad najvyššieho súdu, že orgán, ktorý v správnom konaní rozhodol na prvom stupni, nemá aktívnu legitimáciu domáhať sa preskúmania zákonnosti odvolacieho orgánu v správnom súdnictve, *in concreto* teda že obec v postavení správcu dane z nehnuteľností je orgánom s rozhodovacou právomocou, a nie účastníkom daňového konania, a preto nie je osobou, ktorá ako účastník správneho konania mohla byť postupom a rozhodnutím správneho orgánu ukrátená na svojich právach, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie procesnej legitimácie

sťažovateľky v konaní o jej žalobách podľa § 244 a nasl. OSP najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje a na jeho meritórne preskúmanie preto ústavný súd nemá právomoc.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2002